

NOTAT

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Kronjylland
J.nr. NST-4801-00025
Ref. pekje
Den 15. februar 2016

Udvikling i danske ørredbestande beskrevet med udgangspunkt i offentliggjort materiale fra DTU Aqua

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 29. januar 2016 anmodet Miljø- og Fødevareministeren om at udarbejde et notat, der med baggrund i de danske Udsætningsplaner og Planer for fiskepleje redegør for udviklingen i de naturlige danske ørredbestande gennem de seneste 30 år, herunder hvilke vandløbsindsatser, der har haft betydning for denne udvikling, samt hvilken betydning de små type 1 vandløb (0 – 2 m brede) har haft for denne udvikling.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Maria Reumert Gjerding (EL).

Det er ikke Miljø- og Fødevareministeriet, der varetager udarbejdelse af Udsætningsplaner og Planer for fiskepleje, men derimod Danmarks Tekniske Universitet (DTU Aqua). Naturstyrelsen har med udgangspunkt i materiale offentliggjort af DTU Aqua på deres hjemmeside udarbejdet nærværende notat.

Redegørelse

DTU Aqua beskriver bl.a., at der de seneste 40 år er sket en positiv udvikling i den naturlige produktion af ungfisk af ørred (ørredsmolt).

I 1960 beregnede man, at produktionen af naturlige ørredsmolt i alle danske vandløb var på omkring 180.000 smolt. Ved at genskabe levestederne og sikre fri passage i vandløbene er den naturlige produktion steget. I dag har man beregnet, at vandløbene selv producerer omkring en million smolt, altså 5 gange mere end i 1960'erne. Der gives flere eksempler på konkrete vandløbssystemer, hvor bestanden er selvreproducerende.

Sideløbende med den naturlige produktion af smolt kommer der dog et bidrag til ørredbestanden fra udsætning af fisk. DTU Aqua beskriver, at før ørrederne i større omfang kan produceres naturligt bør levestederne forbedres. Det beskrives, at udlægning af gydegrus er effektivt, når man vil genskabe en naturlig ørredbestand. Af andre tiltag til forbedring af forholdene for ørred beskrives tiltag såsom udlægning af skjulesten, miljøvenlig grødeskæring og fjernelse af spærringer.

DTU Aqua oplyser, at ørrederne gyder i vandløb, hvorfra ørreden efter 1-5 år trækker til havet eller større søer for at vokse. Gyddning foregår oftest i de mindste vandløb. De små vandløb, hvor der kan forekomme gyddning, er derfor vigtige for ørrederne og herunder bestanden af havørred.